

Lidé jsou tady kind

Jedna z věcí, které mě udivují při návštěvách mé dcery v Edinburghu, je to, že lidé při výstupu z autobusu řidiči děkují. V tuzemsku, jak víme, je zvykem říci na shledanou nebo opustit autobus mlčky – někteří si umí i zanadávat. Poté, co jsem byla svědkem toho, jak na každé zastávce cestující vycházeli s oním *thank you*, namítla jsem, že je to zvláštní. Přece by měl řidič děkovat pasažérům, protože jsou to platící zákazníci. Na to dcera prohlásila, že jsem negativní, lidé jsou tady *kind* a oceňují práci řidiče, který je převáží.

Ne, že by našinec v Česku nepotkal laskavého parťáka. Ale v mnoha případech myslíme opravdu nějak opačně. Já platím, ty drž hubu a makej. Zejména my, starší ročníky, co se stále ještě adaptujeme na tržní systém, máme sklon chtít za své těžce vydřené peníze perfektní službu a nevidět za ní lidskou bytost, ale poskytovatele. Vývoj umělé inteligence nahrává tomu, aby byly tyto představy naplňovány. Robot nemusí (i když už dnes i může) cítit emoce a klidným hlasem dokáže opakovat

instrukce vedoucí k ovládní nějaké chytré technologie, ať se jedná o kognitivně behaviorální interakci prostřednictvím sociální sítě nebo zprostředkování drobných služeb v domácnosti seniora. Takový robot jistě snáze snese špatné nálady a neurazí se, když neprojevíme vděk. Co však hrubé jednání dělá s tím, kdo ho projevuje, je věc jiná. K dobrému klimatu interpersonálnímu ani intrapersonálnímu to jistě nevede.

Soudobý svět nám vedle starých povinností garantuje všelijaká nová práva. Právo na výběr lékaře, právo na informace o léčbě, právo na odmítnutí léčby, právo na nejnovější výdobytky vědy, právo na přirozený porod atd. Povolání lékaře a sestry má sice stále vysoký společenský statut, ale pacienti už se svých práv začínají dožadovat. A možná proto, že lidská práva byla v této zemi po mnoho let umlčována, chybí nám určitá sociální citlivost, s níž bychom se obraceli na ty, kteří s námi sdílejí společný environment. Je jistě těžké být laskavý, když víme, že skotský řidič

autobusu vydělá dvojnásobek co česká sestra a přitom za bydlení, ošacení a jídlo zaplatíme v Praze a Edinburghu stejně. Život třicet let po sametové revoluci je pořád dost tvrdý a nacházet cestu mezi pasivitou, agresivitou a vzdorem není snadné. Každé projevení *kind* se však počítá.

Audina Hrušková

šéfredaktorka

OBSAH

ZAM

Zdravotnictví a medicína

■ O čem se mluví	2
■ Recenze návrhu novely zákona, 2. část	4
■ Pacient musí léky dostat bez zbytečných časových prodlev	6
■ Rozhovor: Irena Storová	8
■ Platí „nadstandardy“ v roce 2018?	12
■ Desatero práv pacienta	13
■ Finanční a právní služby nejen pro lékaře	14

■ Vědci z Brna získali patent na metodu analýzy EKG	16
■ Jak GPS navigace mění fungování mozku	18
■ Glaukom a každodenní život	20
■ Hepatitidu C lze vyléčit, je však třeba o ní vědět	22
■ Z farmabyznosu	26
■ Ve FN Olomouci se uší operují s endoskopem	28
■ Vyjádření České asociace sester ke stávkové pohotovosti	30
■ Stanovisko asociace domácí péče v ČR k stávkové pohotovosti	30
■ ČAS navrhuje rozšířit kompetence nelékařů	31

■ 1. LF UK – nejstarší, a přece mladá	32
■ Představujeme patientské organizace: Adventor	34
■ Počet dětských pacientů s diabetem roste	36
■ Zprávy z regionů	38
■ Kardiologie získala Hlávkovu cenu	40
■ (Uro)logické kroky na Ladronce proběhnou koncem září	40
■ Asthma bronchiale a CHOPN	42
■ Neurochirurg: autobiografie k osmdesátinám	43
■ Obličejové dermatózy nejen v praxi dermatologa	44
■ Personálie	46
■ Nabídka práce	48

Ilustrační foto: Shutterstock